

Yerel Yönetimler İçin Uluslararası Birliklerin Önemi: UCLG Örneği

The Importance of International Associations for Local Governments: The UCLG Example

Sadullah KUTLU

Doktorant, Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBE,
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi A.B.D., sadullahktl1@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2855-6575>

Makale Başvuru Tarihi: 20.05.2025

Makale Kabul Tarihi: 26.06.2025

Makale Türü: Araştırma Makalesi

İsmail SEVİNÇ

Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBF,
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, isevinc@erbakan.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-4229-8760>

ÖZET

Artan küresel karşılıklı bağımlılık çağında, yerel yönetimlerin uluslararası yönetimdeki rolü benzeri görülmemiş bir önem kazanmıştır. Bu makale, uluslararası belediye birliklerinin—özellikle Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı'nın (UCLG)—savunuculuk, kapasite geliştirme ve demokratik temsil alanlarındaki temel işlevini incelemektedir. UCLG'nin kuruluşu, kurumsal yapısı, programatik öncelikleri ve stratejik katkıları detaylı biçimde ele alınarak, örgütün kentlerin iklim değişikliği ve dijital dönüşüm gibi karmaşık küresel sorunlarla başa çıkma kapasitelerini nasıl artırdığı ortaya konmaktadır. Makalede ayrıca UCLG'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın (SKA'ların) yerele uyarlanması, kapsayıcı ve katılımcı yönetimin teşviki ve şehirlerin uluslararası dayanışmalarının güçlendirilmesindeki rolü vurgulanmaktadır. GOLD Raporları, TERRI Raporu ve güncel akademik literatür gibi kaynaklara dayanan çalışma, ulusötesi belediye iş birliklerinin hem dönüştürücü potansiyelini hem de karşı karşıya kaldıkları zorlukları tartışmaktadır. UCLG örneği üzerinden, çok düzeyli yönetim ve kent diplomasisi bağlamında uluslararası yerel yönetim birliklerinin artık küresel yönetimin çevresel aktörleri değil, sürdürülebilirlik ve demokratik dirençliliğin temel yapı taşları haline geldiği savunulmaktadır. Bu analiz, küresel kentsel yönetim literatürüne katkı sunmakta ve yerel ile küresel kamu yönetiminin kesişiminde çalışan politika yapımcılar, araştırmacılar ve uygulayıcılar için stratejik öneriler içermektedir.

Anahtar Kelimeler:

UCLG-MEWA,
UCLG,
Yerel Yönetimler
Uluslararası Birlikler,

ABSTRACT

In an era marked by increasing global interdependence, the role of local governments in international governance has gained unprecedented relevance. This article explores the critical function of international municipal unions—specifically United Cities and Local Governments (UCLG)—as platforms for advocacy, capacity building, and democratic representation. Through a detailed examination of UCLG's origins, institutional structure, programmatic priorities, and strategic contributions, the article illustrates how the organization empowers cities and local authorities to navigate complex challenges ranging from climate change to digital transformation. Emphasis is placed on UCLG's role in localizing the Sustainable Development Goals (SDGs), promoting inclusive and participatory governance, and enabling cross-border solidarity among municipalities. Drawing on sources such as the GOLD Reports, the TERRI Report, and relevant scholarly literature, the study highlights both the transformative potential and ongoing challenges of transnational municipal cooperation. By situating UCLG within broader trends in multilevel governance and city diplomacy, the article argues that international municipal unions are no longer peripheral actors but central pillars of global sustainability and democratic resilience. The analysis contributes to a growing body of scholarship on global urban governance and offers strategic insights for policymakers, researchers, and practitioners working at the intersection of local and global public administration.

Keywords:

UCLG-MEWA,
UCLG,
Local Governments,
International
Associations,

Önerilen Alıntı (Suggested Citation): KUTLU, Sadullah ve SEVİNÇ, İsmail (2025), “Yerel Yönetimler İçin Uluslararası Birliklerin Önemi: UCLG Örneği”, *Global Social Sciences Bulletin*, S.2(1), ss.51-69.

1. GİRİŞ

Günümüz şehirleri sadece ulusal politikaların pasif uygulayıcıları rolüyle sınırlı kalmayıp, küresel gündemin şekillendirilmesinde merkezi aktörleri haline gelmişlerdir. Küreselleşmenin yoğunlaşması, ulusötesi göç, iklim acil durumları ve dijital dönüşümlerle birlikte, kent merkezleri doğası gereği küresel olan, ancak yerel çözümler gerektiren zorluklarla mücadelede giderek daha fazla sorumluluk üstlenmektedir. Bu gerçeklik, yerel yönetimlerin sadece hizmet sağlayıcı değil, aynı zamanda uluslararası politika yapımında siyasi aktörler olduğu şehirlerarası iş birliğinin, belediye diplomasisinin ve çok düzeyli yönetim çerçevelerinin önemini artırmıştır.

Bu arka plan çerçevesinde uluslararası belediye birlikleri, yerel ve bölgesel yönetimlerin sınırlar ötesinde savunuculuk yapmalarını, iş birliği kurmalarını ve yenilikler geliştirmelerini sağlayan temel platformlar haline gelmiştir. Bunlar arasında, en geniş küresel yerel yönetimler ağı olan Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) adlı kuruluş, yerel seslerin küresel yönetim yapılarına entegre edilmesinde kilit bir aktör konumuna gelmiştir. 2004 yılındaki kuruluşundan bu yana UCLG Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) gibi küresel gündemlerin yerelleştirilmesini savunmada, kapsayıcı ve katılımcı yönetimi teşvik etmede ve iklim eyleminden dijital dönüşüme kadar çeşitli konularda uluslararası normları şekillendirmede belirleyici bir rol oynamıştır.

Bu makale çalışması UCLG'nin kurumsal düzenini, stratejik hedeflerini, tematik gündemlerini ve operasyonel mekanizmalarını kapsayıcı ve çok ölçekli bir analizle sunma amacı taşımaktadır. Dar bir şekilde şehir ağlarına veya kentsel diplomasiye odaklanan önceki çalışmalardan farklı olarak, bu çalışma UCLG'yi daha geniş bir ulusötesi yönetim ve norm girişimciliği kuramsal çerçevesine oturtmaktadır. Mevcut literatürün büyük bir kısmı ya küresel hedeflerin yerel düzeyde uygulanmasına ya da şehir ağlarının teknik işlevlerine vurgu yaparken, bu çalışma bu ayrımı kapatmak amacını taşımaktadır. UCLG'nin eş zamanlı olarak nasıl bir siyasi aktör, bir bilgi üreticisi ve bir savunuculuk platformu olarak faaliyet gösterdiğini, hem küresel sistemi hem de üyelerinin kapasitelerini nasıl etkilediğini incelemektedir. Ayrıca çalışma, kamuya açık çeşitli kurumsal belgelere ve karşılaştırmalı yönetim raporlarına dayanarak, ampirik temelli ancak kavramsal olarak bilgilendirilmiş bir bakış açısı sunma niyetindedir. UCLG'yi adem-i merkezîyetçilik, çok düzeyli yönetim ve dijital etik gibi merceklerle analiz eden bu makale, gelişmekte olan küresel kent çalışmaları alanına katkıda bulunmakta ve hem araştırmacılar hem de uygulayıcılar için stratejik öngörüler sunmaktadır.

UCLG yerel yönetimlerin dünyada tanınırlığı ve hizmet alanlarının düzenlenmesinde katkı sağlayan bir kuruluş olarak alanda ciddi bir boşluğu doldurma niyetini taşımaktadır. Bu görevini hangi düzeyde yerine getirdiği hususunda özellikle işlevlerinin her birinin ayrı ayrı incelenmesi ve nicel-nitel verilerle desteklenmesi yerinde olabilir. Bu çalışma kurumsal yönetim ilkeleri ve süreçleri bağlamında UCLG'yi incelemekte, global bir değerlendirme yapmak suretiyle alanda bu kuruma karşı mevcut bulunan ilgisizliğe karşı bir değerlendirme sunmak suretiyle yerel yönetim literatürüne olduğu kadar UCLG alanındaki çalışmalara da katkı sunmaktadır.

Bu araştırma, ikincil veri analizine dayalı, nitel ve belge temelli bir metodoloji kullanmaktadır. Birincil kaynaklar arasında UCLG'nin stratejik belgeleri, programatik raporları (GOLD V Raporu gibi) ve komite çıktıları yer almaktadır. Bunlar, TERRI Raporu (CEMR, 2021) gibi karşılaştırmalı veri setleri ve bölgesel çalışmalar, çok düzeyli yönetim üzerine akademik çalışmalar ve OECD ile Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşların politika yayınları ile desteklenmektedir. Makale, her bir bölümün UCLG'nin çalışmalarının farklı bir yönünü ele aldığı tematik bir yapıyı takip etmekte ve böylece uluslararası birliklerin küresel öneminin bütüncül ve eleştirel bir şekilde incelenmesine olanak tanımaktadır.

2. KÜRESEL BİR AKTÖR OLARAK UCLG

Günümüz küresel ortamında, yerel yönetimlerin sorumlulukları temel kamu hizmetlerinin sunumunun çok ötesine uzanmaktadır. Artan kentleşme, iklim değişikliği, göç, pandemiler ve ekonomik eşitsizlikle birlikte, belediyeler artık çok boyutlu zorluklarla mücadelenin ön saflarında yer almaktadır. Bu sorunlar sınırları aşmakta ve kolektif, çok düzeyli yönetim mekanizmaları gerektirmektedir. Bu bağlamda, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) gibi uluslararası belediye birlikleri, yerel otoriteleri küresel yönetime etkin bir şekilde katılmaları için gereken ağlar, kaynaklar ve platformlarla donatmada kilit bir rol oynamaktadır.

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) örgütü, köklü birçok belediye birliğinin birleşmesiyle 2004 yılında resmen kurulmuştur. UCLG, o zamandan bu yana, 140'tan fazla ülkede 240.000'den fazla belediyeyi, şehri, bölgeyi ve yerel yönetim birliğini temsil eden en büyük küresel yerel ve bölgesel yönetimler ağı haline

gelmiştir. Temel amacı, demokratik yerel özyönetimi teşvik etmek ve yerel bakış açılarının küresel politika çerçevelerine entegre edilmesini sağlamaktır. Kuruluşundan itibaren yürütmüş olduğu çalışmalar ve yerel yönetimlere dönük bir platform oluşturması nedeniyle varlığı bir boşluğu doldurmaktadır. Zira yerel yönetimler artan oranda birbirlerine bağımlı hale gelmekte, bağların güçlendirilmesi ve yerel bakış açısının ulusal ve uluslararası karar süreçlerinde dikkatlerden uzak tutulmaması adına gerekliliği tartışılmamaktadır. Tartışılan husus işlev ve etkinliğinin sağlanması boyutlarındadır.

UCLG'nin misyonu üç temel ilkeye dayanmaktadır: Adem-i merkeziyetçi yönetim savunuculuğu, yerel-küresel diyalogun kolaylaştırılması ve sürdürülebilir ve kapsayıcı kentsel kalkınmaya destek. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) gibi küresel gündemlerin yerelleştirilmesine öncülük etmekte ve bu hedeflere ulaşmak için belediyeler arasında iş birliğini teşvik etmektedir.

Son yıllarda, yerel yönetimlerin yalnızca hizmet sağlayıcılar olarak geleneksel anlayışı önemli bir dönüşüm geçirmiştir. Bir zamanlar temel olarak su, atık yönetimi ve yerel altyapı gibi temel hizmetleri sunmakla görevlendirilmiş idari kollar olarak algılanırken, yerel yönetimler giderek küresel yönetim ekosisteminde merkezi aktörler olarak tanınmaktadır (OECD, 2021). Bu değişim, belediye otoritelerinin hem sorumluluklarını hem de fırsatlarını toplu olarak yeniden tanımlayan kentleşme, adem-i merkeziyetçilik, küreselleşme ve ulusötesi krizler gibi çeşitli küresel eğilimlerin etkileşimiyle tetiklenmiştir (UCLG-MEWA, 2022). Yerel yönetimlerin ulusal ve uluslararası sistem için ifade ettiği anlam ve bu kurumların görünürlükleri ile tanınırlıklarının geliştirilmesi açısından UCLG kendini sorumlu hissetmektedir.

21. yüzyıl, ulusal sınırları aşan karmaşık ve birbiriyle bağlantılı zorluklarla karakterize edilmektedir. İklim değişikliği, göç, ekonomik eşitsizlik, halk sağlığı acil durumları ve dijital dönüşüm gibi konular doğası gereği küreseldir. Ancak etkileri en keskin şekilde yerel düzeyde hissedilmektedir (Birleşmiş Milletler, 2015). Şehirler, krizlerin kesiştiği, aynı zamanda yenilikçi çözümlerin ortaya çıktığı yerlerdir. Sonuç olarak, belediyeler artık ulusal veya uluslararası politika kararlarının pasif alıcıları değildir. Bunun yerine, küresel gündemleri şekillendirme, uyarılma ve yerelleştirme yeteneğine sahip proaktif aktörler haline gelmektedirler (Kern ve Bulkeley, 2009). Yerel yönetimlerin artan önemi konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. Her ne kadar küresel krizlere karşı zaman zaman eleştirilere muhatap olsa da, özellikle Covid 19 döneminde merkezi devlet örgütlerinde bir yoğunlaşma görölse de yerel yönetimler hala önemli idari birimler olarak görülmektedirler.

Bu gerçeklik, paradigma değişimini gerektirmektedir: yerel yönetişimin yalnızca idari bir yetkinlik meselesi olarak değil, aynı zamanda demokratik dayanıklılık, sürdürülebilirlik ve küresel katılım için stratejik bir platform olarak yeniden çerçevelenmesi gerekmektedir. Başka bir deyişle, yerel yönetimler giderek daha fazla küresel krizlere 'ilk müdahale edenler' ve küresel politika uygulamasının "*son halkası*" haline gelmektedirler (Bulkeley ve Betsill, 2005). Orman yangınları, kitlesel zorunlu göçler, ekonomik krizler, yabancı düşmanlığı türünden sorunlar ve mikro milliyetçilik türü yıkıcı ve bölücü baskılar yerel yönetimleri daha da öne çıkarmıştır. Sorunlar kaynağında ve küçük müdahalelerle çözüldüğü durumlarda daha hızlı atlatılabileceğinden kriz dönemleri yerel yönetimleri desteklemiştir.

Dünya nüfusunun %56'sından fazlasının artık kentsel alanlarda yaşadığı ve bu oranın 2050 yılına kadar yaklaşık %70'e çıkmasının öngörüldüğü bir ortamda, şehirler sosyo-ekonomik dönüşümün başlıca meydanları haline gelmişlerdir (UCLG, 2019). Şehirler, yenilik, ekonomik faaliyet ve kültürel alışverişin merkezleri olmakla birlikte, aynı zamanda akut kırılganlık alanlarıdır. Kent merkezleri, iklimle ilişkili felaketlerden, konut krizlerinden ve halk sağlığı tehditlerinden orantısız bir şekilde etkilenmektedir. Sonuç olarak yerel yönetimlerin bu tür zorlukları öngörme, bunlara müdahale etme ve bunlardan kurtulma kapasitesi, ulusal ve küresel istikrar için doğrudan sonuçlar doğurmaktadır. Bu demografik ve mekânsal yoğunlaşma, yerel yönetişimin stratejik önemini artırmaktadır. Küresel ölçekli uluslararası antlaşmaların, Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi veya Paris Anlaşması gibi küresel kalkınma çerçevelerinin etkinliği, giderek daha fazla şehirlerin ve bölgelerin uygulama kapasitesine bağımlı hale gelmektedir (Birleşmiş Milletler, 2015).

Kentleşmeye paralel olarak, birçok ülke siyasi ve finansal adem-i merkeziyetçilik süreçlerini takip ederek yerel yönetimlere daha fazla sorumluluk ve kaynak aktarılmıştır (OECD, 2021). Bu durum, yerel otoritelerin yönetim alanını genişleterek, bağlama özgü ihtiyaçları daha fazla özerklikle ele almalarına imkân tanımıştır. Aynı zamanda, adem-i merkeziyetçilik, vatandaşların günlük yaşamlarını etkileyen politika süreçlerine daha doğrudan katılmalarını sağlayarak demokratik hesap verebilirliği artırmaktadır (CEMR, 2016). Ancak bu yetkilendirme, yeni zorlukları da beraberinde getirmektedir. Yeterli mali kaynaklar, kurumsal kapasiteler ve uluslararası düzeyde siyasi tanınırlık olmadan, yerel yönetimler genişletilmiş görevlerini yerine getirmekte zorlanabilirler. İşte bu noktada UCLG gibi uluslararası yerel/belediye ağları, kapasite geliştirme, dayanışma ve küresel temsil araçları olarak vazgeçilmez hale gelmektedirler (UCLG-MEWA, 2022).

Küreselleşmiş bir dünyada, yerel sorunlar genellikle küresel nedenlerle bağlantılıdır. Şehirler bu zorlukları daha etkin bir şekilde ele almaya çalıştıkça, “*şehir diplomasisi*” olarak bilinen uygulamaya giderek daha fazla dâhil olmaktadır. Bu uygulama, yerel yönetimlerin uluslararası ilişkiler kurması, anlaşmalar müzakere etmesi ve küresel politika arenalarına katılmasıdır (Acuto vd., 2016). Şehir diplomasisi sadece sembolik anlam ifade etmez. Ortaklıklar, kardeş şehir düzenlemeleri, ulusötesi ağlar ve uluslararası forumlara katılım yoluyla yerel yönetimler, iklim değişikliği, göç, barış inşası ve sürdürülebilir kalkınma konularındaki küresel söylemi etkilemektedir (Kern ve Bulkeley, 2009). Bu katılım biçimi, yerel özerkliği artırırken küresel yönetim mekanizmalarının meşruiyetini ve kapsayıcılığını güçlendirmektedir. UCLG yerel ve şehir diplomasisi anlamında çok kilit bir kurum olarak göze çarpmaktadır.

Yerel yönetimlerin küresel meselelere artan katılımı, karar alma sorumluluklarının yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyler arasında paylaşıldığı bir sistem olan çok düzeyli yönetişime doğru daha geniş bir geçişi yansıtmaktadır (Bulkeley ve Betsill, 2005). Bu modelde, hiçbir tek kademe münhasır yetkiye sahip değildir. Bunun yerine, ortak zorlukların üstesinden gelmek için iş birliği ve koordinasyon esastır. Çok düzeyli yönetişim, başarılı bir uygulamanın sektörler arası ve ölçekler arası iş birliği gerektirdiği BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (Sustainable Development Goals) bağlamında özellikle önemlidir. Bu konuya aşağıda değinilmektedir. Sonuç olarak yerel yönetimler yalnızca uygulayıcı değil, aynı zamanda kalkınma stratejilerinin ortak yaratıcıları ve değerlendiricileridir (UCLG, t.y.-a). UCLG gibi örgütler aracılığıyla küresel politika alanlarına dâhil olmaları, bu işbirlikçi mimariyi güçlendirmekte ve küresel normların yerel gerçekliklere dayanmasını sağlamaktadır.

3. UCLG’NİN KÖKEN VE MİSYONU

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG), yerel ve bölgesel yönetimleri temsil eden en büyük küresel kuruluştur. Dünya çapında bir şehirler, yerel otoriteler ve belediye birlikleri ağı olarak UCLG, kalkınma, yönetişim ve diplomasi ile ilgilenen ulus-altı yönetimler için hem bir savunuculuk platformu hem de pratik bir destek mekanizması olarak işlev görmektedir (UCLG-MEWA, 2022). Kapsayıcı amacı, demokratik yerel yönetişimi teşvik etmek, yerel otoritelerin kapasitesini güçlendirmek ve yerel boyutu küresel gündemlere entegre etmektir. UCLG'nin gücü, Birleşmiş Milletler gibi çok taraflı kurumlarda ve uluslararası politika forumlarında yerel yönetimlerin çıkarlarını temsil ederek, yerel ve bölgesel otoriteler için kolektif bir ses olarak hizmet etme yeteneğinde yatmakta olduğu görülmektedir (UCLG, 2019). Küresel politika yapımı ile yerel gerçeklikler arasında bir köprü görevi görerek, şehirlerin ve yerel yönetimlerin sadece uygulayıcılar değil, aynı zamanda küresel stratejilerin ortak yaratıcıları olmalarını sağlar.

UCLG'nin 2004 yılında kurulması, küresel belediye hareketleri arasında uzun bir kurumsal konsolidasyon sürecinin sonucudur. Kökenleri, 1913'te Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği'nin (IULA) ve 1957'de Birleşmiş Kentler Örgütü'nün (UTO) kurulmasına kadar uzanmaktadır (UCLG, 2019). Bu erken dönem ağları, şehirlerin ortak zorlukları ele almak için ulusal sınırların ötesinde iş birliği yapabilecekleri ve yapmaları gerektiğine dair artan bir anlayışı yansıtmaktadır.

2000'li yılların başında, yerel yönetimlerin endişelerini küresel sahnede dile getirmek için birleşik, temsili ve güvenilir bir sese ihtiyaç duyulduğu hususu giderek daha belirgin hale geldi. Sonuç olarak IULA, UTO ve Metropolis (1985'te kuruldu) birleşerek UCLG'yi oluşturdular. Bu birleşme, küçük belediyelerden küresel mega şehirlere kadar çok çeşitli şehirleri ortak bir kurumsal çerçeve içinde temsil edebilen tekil ve güçlü bir platformu meydana getirdi (UCLG-MEWA, 2022).

Bu birleşmenin ardındaki itici güç yalnızca örgütsel değil, aynı zamanda 20. yüzyıl uluslararası belediyeçilik hareketinin tarihine derinden kök salmıştı. 1913'te kurulan Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği (IULA) gibi erken dönem örgütler, yıkıcı dünya savaşlarının ardından bağları yeniden kurma ve barış ile demokrasiyi teşvik etme arzusundan doğmuştur. Bu “*şehir diplomasisi*” geleneği, belediyeler arasındaki iş birliğinin karşılıklı anlayışı geliştirebileceği ve gelecekteki çatışmaları önleyebileceği inancına dayanıyordu ve küresel barışa aşağıdan yukarıya bir yaklaşımı temsil ediyordu. Bu nedenle UCLG'nin 2004'te kurulması, belediye enternasyonalizminin çeşitli akımlarını tek ve güçlü bir seste birleştirerek bu misyonu 21. yüzyılın küresel zorlukları bağlamında sürdürmek üzere bu mirasın modern kurumsal varisi olarak görülebilir (Tuzcuoğlu vd., 2020).

Kuruluşundan bu yana UCLG, karmaşık bir “*çok-düzeyle*” yönetişim kurumuna dönüşmüştür. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), UN-Habitat ve Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşlarla güçlü ortaklıklar geliştirirken, demokratik katılım ve bölgesel çeşitliliğe olan bağlılığını yansıtan adem-i merkezietçi

bir yapıyı sürdürmüştür. Böylece yerel yönetimlerin öz güvenlerinin artırılması, ulusal ve uluslararası süreçlerde etkinliklerinin desteklenmesi bağlamında kurumsal bir yapının varlığı ve özellikle de üye sayı ve niteliği bakımlarından ortaya çıkan güçlü küresel sahiplenme kurumu merkezi bir yapıya büründürmüştür.

3.1. UCLG'nin Misyon, Vizyon ve İlkeleri

UCLG'nin temel misyonu üç stratejik hedefe dayanmaktadır: Küresel sahnede yerel yönetimlerin çıkarlarını savunmak, demokratik yönetim değerlerini teşvik etmek, belediyeler arasında bilgi paylaşımını ve dayanışmayı kolaylaştırmak (UCLG-MEWA, 2022).

UCLG vizyonunun merkezinde, kararların, etkilendikleri vatandaşlara mümkün olan en yakın seviyede alınması gerektiği fikri olan subsidiarite (yerellik) ilkesi yer almaktadır. UCLG kapsayıcı, bölgesel olarak dengeli ve gündelik yönetim gerçeklerine dayanan bir kalkınma modelini teşvik etmektedir (UCLG, t.y.-b). UCLG, yerelleştirmeyi vurgulayarak, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar), Yeni Kentsel Gündem ve Paris Anlaşması'nın uygulanmasında hayati bir aktör olarak kendini konumlandırmaktadır (Birleşmiş Milletler, 2015). Dahası UCLG yerel yönetimleri yalnızca idari birimler olarak değil, küresel karar alma süreçlerine katılma hakkına sahip meşru siyasi aktörler olarak tasavvur etmektedir. Bu nedenle savunuculuk gündemi, daha kapsayıcı çok taraflılık, artırılmış yerel mali özerklik ve şehir diplomasisi için daha güçlü kurumsal mekanizmalar için çağrılar içermektedir (Acuto vd., 2016). UCLG, faaliyetlerine ve stratejik yönelimine rehberlik eden bir dizi normatif değer altında faaliyet göstermektedir. Bunlar şunları içerir;

- Demokrasi ve katılım
- Eşitlik ve sosyal kapsayıcılık
- Kültürel haklar ve çeşitlilik
- Çevresel sürdürülebilirlik
- Barış ve dayanışma

UCLG, bu değerleri hem politika savunuculuğu hem de teknik iş birliği yoluyla hayata geçirerek bütüncül, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir yönetim modelini ilerletme niyetinde olduğunu beyan etmiştir (UCLG-MEWA, 2022). UCLG'nin misyonunun belirleyici bir özelliği, küresel kalkınma çerçeveleriyle olan stratejik uyumdur. Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi'nin uygulanması ve yerelleştirilmesinde Birleşmiş Milletler'in kilit bir ortağı olarak hareket etmektedir. UCLG tarafından toplanan bir koalisyon olan Yerel ve Bölgesel Yönetimler Küresel Görev Gücü gibi girişimler aracılığıyla yerel otoriteler, yüksek düzeyli siyasi forumlara katılmakta, gönüllü yerel gözden geçirmeler (VLR'ler) hazırlamakta ve kalkınma için finanstan toplumsal cinsiyet eşitliği ve göçe kadar çeşitli konularda küresel politika söylemlerini etkilemektedir (UCLG, t.y.-b).

3.2. UCLG'nin Temel İşlevleri ve Stratejik Hedefleri

Yerel ve bölgesel yönetimlerin birincil küresel temsilcisi olarak Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG), belediyeleri güçlendirmek, demokratik yönetimi geliştirmek ve küresel politikayı şekillendirmek için tasarlanmış geniş bir yelpazede işlevler yerine getirme hedefini taşımaktadır. Bu işlevler hem üyelerinin önceliklerini hem de 21. yüzyılın gelişen zorluklarını yansıtan bir dizi stratejik hedefle uyumludur. UCLG'nin çalışmaları eş zamanlı olarak hem operasyonel—teknik destek, bilgi ve eğitim sunma—hem de siyasidir—yerel yönetimlerin uluslararası karar alma platformlarında daha güçlü temsilini sağlamak için savunuculuk yapmaktır (UCLG-MEWA, 2022).

UCLG'nın işlev ve hedeflerini şu şekilde sıralamak mümkündür: Küresel Yönetişimde Savunuculuk ve Temsil, Bilgi Üretimi ve Politika Geliştirme, Kapasite Geliştirme ve Teknik Yardım, Demokratik Yerel Yönetişimi Teşvik Etmek, Küresel Gündemlerin Yerelleştirilmesini İlerletmektir. Bunları sırasıyla değerlendirmek gerekirse: UCLG'nin temel görevlerinden biri, uluslararası düzeyde yerel ve bölgesel yönetimler için birleşik bir siyasi ses olarak hareket etmektir. Bunu, Birleşmiş Milletler, Dünya Bankası ve Avrupa Birliği'ninkiler de dâhil olmak üzere kilit küresel politika arenasına katılarak ve bunları etkileyerek yapar. UCLG, küresel zirvelerde ve istişare süreçlerinde ulus-altı otoriteleri temsil eden Yerel ve Bölgesel Yönetimler Küresel Görev Gücü'nün kurucu üyesi ve koordinatörüdür (UCLG, 2019).

Bu mekanizmalar aracılığıyla UCLG, sürdürülebilir kalkınma, iklim eylemi, toplumsal cinsiyet eşitliği ve insani müdahale konularındaki söylemin şekillendirilmesinde etkili bir rol oynamaktadır. Örneğin örgüt düzenli olarak

Birleşmiş Milletler Yüksek Düzeyli Siyasi Forumu'na (HLPF) pozisyon belgeleri ve politika tavsiyeleri sunarak, şehirlerin 2030 Gündemi'ni uygulamadaki rolünün resmi olarak tanınmasını sağlamaktadır (Birleşmiş Milletler, 2015). UCLG, yerel yönetimlerin bakış açılarını güçlendirerek küresel yönetişimin demokratikleşmesine yardımcı olur ve akademisyenlerin "*uluslararası normların yerelleştirilmesi*" olarak adlandırdığı şeye katkıda bulunmak üzere hareket eder (Bulkeley ve Betsill, 2005).

Savunuculuğa ek olarak UCLG, bir bilgi merkezi olarak da işlev görür. Araştırma, politika özetleri ve tematik raporlar üreterek yerel ve bölgesel yönetimleri destekler. Amiral gemisi yayını olan Küresel Yerel Demokrasi ve Adem-i Merkeziyetçilik Gözlemevi (GOLD), dünya çapında adem-i merkeziyetçilik eğilimleri, mali özerklik ve yerel demokrasi hakkında kapsamlı analizler sunar (UCLG, 2019). Bu yayınlar akademik ve politika literatüründe yaygın olarak atıf almakta ve hükümetler ile kurumlar tarafından reformları bilgilendirmek için kullanılmaktadır.

Ayrıca, UCLG kentsel dayanıklılık, göç, kültürel haklar ve kamu hizmeti sunumu gibi alanlarda tematik politika çerçeveleri geliştirmektedir. Bu çerçeveler soyut beyanlar olmayıp, belediyelerin deneyimlerine dayanmakta ve üye şehirler ve birliklerle yapılan katılımcı istişareler yoluyla ortaklaşa üretilmektedir (Kern ve Bulkeley, 2009). Yerel yönetimlerin sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirebilmelerini sağlamak için UCLG, farklı bağlamlara göre uyarlanmış kapsamlı kapasite geliştirme programları sunar. Bu, belediye başkanları için liderlik eğitimi, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme üzerine atölye çalışmaları ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın (SKA'lar) yerel planlama süreçlerine entegre edilmesi konusunda rehberlik içerir (UCLG-MEWA, 2022).

UN-Habitat ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) gibi uluslararası kurumlarla olan ortaklıklar, UCLG'nin kentsel yönetişim, afet riskinin azaltılması ve yerel finans gibi bir dizi konuda teknik destek sağlamasına olanak tanır. Bu çabalar, genellikle sınırlı mali ve kurumsal kaynaklar nedeniyle kapasite boşluklarıyla karşı karşıya olan Küresel Güney'deki belediyeler için özellikle hayati önem taşımaktadır (OECD, 2021). UCLG, akran öğrenmesi değişimleri ve adem-i merkeziyetçi iş birliği yoluyla şehirler arasında yatay bilgi aktarımını kolaylaştırır. Bu model, dayanışmayı ve karşılıklı öğrenmeyi teşvik ederek, belediyelerin çözümleri tek başına yeniden icat etmek yerine birbirlerinin deneyimlerinden yararlanmalarını sağlar (Acuto vd., 2016).

UCLG'nin temel felsefesi, yerel demokrasinin savunulması ve teşvik edilmesine derinden kök salmıştır. Seçilmiş yerel liderlerin korunmasını, sivil katılımın genişletilmesini ve katılımcı bütçeleme ile kapsayıcı yönetim mekanizmalarının kurumsallaştırılmasını savunur (UCLG, t.y.-a). Örgüt ayrıca üyelerini, siyasi müdahale, yerel özerkliğe yönelik kısıtlamalar veya sivil özgürlüklerin ihlali gibi demokratik yönetişime yönelik tehditlerle yüzleşmede destekler. UCLG'nin siyasi açıklamaları ve acil durum dayanışma misyonları, çatışma veya otoriter gerileme bağlamlarında özellikle önemli olmuştur (CEMR, 2016). UCLG, çoğulculuğu, seçim bütünlüğünü ve topluluk katılımını teşvik ederek, sadece duyarlı değil aynı zamanda hak temelli ve dayanıklı bir yerel yönetişim türünü besler.

UCLG'nin belirleyici bir stratejik hedefi, en başta Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi ve iklim değişikliği üzerine Paris Anlaşması olmak üzere küresel gündemlerin yerelleştirilmesidir. Yerelleştirme, küresel taahhütlerin yerel düzeyde, bölgesel gerçeklikleri ve topluluk önceliklerini yansıtacak şekilde uyarlanması, uygulanması ve izlenmesi sürecini ifade eder (Birleşmiş Milletler, 2015). UCLG bu süreci, BM'ye sunulan ulusal düzeydeki Gönüllü Ulusal Gözden Geçirmeler (VNR'ler) model alınarak oluşturulan Gönüllü Yerel Gözden Geçirmelerin (VLR'ler) teşviki yoluyla destekler. VLR'ler, şehirlerin SKA'lara ulaşmadaki ilerlemelerini takip etmelerine ve iletmelerine olanak tanıyarak hem şeffaflığı hem de karşılıklı hesap verebilirliği teşvik eder (UCLG, 2019). Bu bağlamda UCLG ikili bir rol oynamaktadır: belediyelerin küresel çerçevelerle uyum sağlamasına olanak tanırken, aynı zamanda küresel hedeflerin yerel aktörlerin pratik deneyimleriyle bilgilendirilmesini sağlar.

3.3. UCLG'nin Üye Yapısı ve Türkiye

UCLG Türkiye'den çok sayıda üyesi de bulunan küresel bir örgüt olarak yerel yönetim alanında faaliyet sürdüren bir kuruluştur. Üye yapısı içinde yerel yönetimler, yerel yönetim birlikleri ve yerel nitelikte görev yapan kuruluşlar bulunmaktadır. Bu haliyle kurumun yerel yönetim alanında çatı bir kuruluş olarak başta üye kurum ve kuruluşlar başta olmak üzere alanda kural tesis eden, standartları belirleyen ve yerel yönetim kuruluşları arasında bilgi ve tecrübe paylaşımına katkı sağlayan yapısı birliği değerli kılmaktadır. Bu

faaliyetlerini hangi düzeyde yerine getirdiği ve faaliyetlerinin etkinliği ayrı bir tartışma konusu olmakla birlikte, bizatihi varlığı ve çalışmaları değerli bulunmuştur.

Üye yapı ve kompozisyonu oldukça farklı bir yapıda olan Birlik demokratik bir kurum olarak örgütlendiğini beyan etmekte ve bu nedenle de oldukça gevşek bir örgüt yapısıyla karşımıza çıkmaktadır. Üye yapı ve dağılımını göstermesi bakımından Tablo 1 incelendiğinde bu farklılık göze çarpmaktadır.

Tablo 1. Birliğin Bölge ve Teşkilat Üye Kompozisyonu

Bölge Teşkilatı	Üye Sayısı
Mercociudades (FLACMA ile ilişkili Latin Amerika ağı)	403 şehir
UCLG-ASPAC (Asya-Pasifik)	217 üye (yerel yönetimler, dernekler ve kurumlar)
Metropolis (Büyük Metropoller)	160'tan fazla üye
UCLG-Eurasia (Avrasya)	100'den fazla yerel yönetim ve dernek
UCLG-MEWA (Orta Doğu ve Batı Asya)	Yaklaşık 200 belediye, birlik ve kurum
UCLG-Africa (Afrika)	51 ulusal yerel yönetim birliği ve 2000'den fazla şehir ve bölge
CEMR (Avrupa)	41 ülkeden 60 ulusal dernek aracılığıyla 100.000'den fazla yerel ve bölgesel yönetim
FCM (Kuzey Amerika - Kanada Belediyeler Federasyonu)	2.000'den fazla belediye

Kaynak: UCLG (t.y.-d).

UCLG websitesinde üye yapı ve profili bakımından yapılan incelemede, üyeleri arasında yerel yönetim birlikleri de fazlaca yer aldığından üye sayısı konusunda tam bilgi sunulmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak Teşkilatın belirttiğine göre UCLG'nin ağı, 140 ülkeden doğrudan 240.000'den fazla belediye ve 175'ten fazla yerel yönetim derneğini kapsamaktadır. Bu birleşim yaklaşık 5 milyar kişiyi, yani dünyadaki nüfusun %70'ini temsil ettiği de not edilmiştir. Kısaca yerel yönetim alanında faaliyet gösteren yerel hükümet, birlik, dernek türü kuruluşları bünyesinde barındırdığı ifade edilebilir.

Türkiye bağlamında durum biraz daha nettir. Tablo 2 bu konuda bilgi vermektedir. Türkiye'de üyelerin belediyeler olduğu, birlik ve diğer yapılara yer verilmediği görülmektedir. Bunun başlıca sebeplerinden biri ülkenin hukuk sistemi, yerel yönetimleri anayasal güvenceye sahip olması ve belediyelerin yerel yönetimler içinde başat öne sahip olmasının belirtilebileceği görülmektedir.

Tablo 2. Bölgeler İtibarıyla Üye Türk Belediye Sayıları

Coğrafi Bölge	Üye Belediye Sayısı
Marmara Bölgesi	35
İç Anadolu Bölgesi	16
Ege Bölgesi	12
Akdeniz Bölgesi	10
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	9
Karadeniz Bölgesi	7
Doğu Anadolu Bölgesi	3
TOPLAM	92

Kaynak: UCLG (t.y.-d).

Türkiye'nin bütün bölgelerinden üyeleri olması önemlidir. Üniter bir devlette, yerel yönetim çeşitliliği ve siyasi panoramadaki farklılıklara rağmen bu farklılıkları bir biçimde üyeler arasında da görülmesi önemli bir husustur. Türkiye UCLG yapısını tanımaktadır. Hatta tanınmanın ötesinde bilinçli bir aktif olma durumunun bulunduğu dair göstergeler de mevcuttur.

Türk yerel yönetimlerinin uluslararası birlikler nezdindeki proaktif ve stratejik rolünü somutlaştıran çarpıcı ve güncel bir vaka analizi, 2023 yılında Konya'nın ev sahipliğinde düzenlenen UCLG (Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler) Dünya Konseyi toplantısıdır (UCLG-MEWA, 2023). Bu etkinlik, törensel bir toplanmanın çok ötesinde, bir Türk yerel yönetiminin küresel belediyecilik hareketi içindeki yükselişini göstermektedir. Konseyin en önemli çıktılarından biri, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay'ın, görevi Montevideo Belediye Başkanı'ndan devralarak 2023-2024 dönemi için UCLG Başkanlığını üstlenmesi

olmuştur. Bu başarı Konya'nın ve daha geniş anlamda Türk belediyelerinin UCLG ağı içindeki yıllar süren aktif katılımının, yapıcı katkılarının ve artan etkinliğini de göstermektedir.

Bu liderlik rolü, Türk yerel yönetimlerinin artık uluslararası iş birliğine yalnızca birer üye olarak değil, küresel sahnede gündem belirleyen aktörler arasında olabileceğine işaret etmektedir. Bu durum, şehir diplomasisi ve çok düzeyli yönetim kavramlarının somut bir tezahürü olarak ifade edilebilir. Dahası bunun Türkiye'yi vuran yıkıcı depremlerin hemen ardından üstlenilmesi de anlamlıdır. Bu vaka, Türk belediyeleri için UCLG gibi platformların yalnızca en iyi uygulamaların paylaşıldığı teknik ağlar olmadığını vurgulamaktadır. Bu platformlar, küresel politikayı şekillendirmek, yerel öncelikleri ileriye taşımak ve güçlü bir şehir diplomasisi yürütmek için stratejik arenalar olarak görülmektedir. Konya'nın başkanlığı, bölgedeki diğer belediyeler için bir ilham kaynağı teşkil etmekte ve Türk belediyeçiliğinin zengin deneyimini küresel ölçekte paylaşmak için değerli bir fırsat sunmaktadır. Sonuç olarak Konya vaka analizi, pasif katılım yönündeki her türlü düşüncüyü güçlü bir şekilde çürütmekte; aksine, Türk yerel yönetimlerinin küresel kentsel yönetişimin geleceğine tam yatırım yapmış ve onu aktif olarak şekillendiren stratejik aktörler olduğunu göstermektedir.

4. UCLG'NİN KURUMSAL YAPISI VE YÖNETİŞİM

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler'in (UCLG) kurumsal mimarisi, kapsayıcılık, demokratik temsil ve bölgesel çeşitliliğe olan bağlılığını yansıtır. 140'tan fazla ülkeden üyesi olan küresel bir kuruluş olarak UCLG hem stratejik tutarlılık hem de yerel düzeyde duyarlılık sağlayan çok düzeyli bir yönetim yapısı kullanır. Yönetişim modeli, yalnızca karar alma yetkisini üyeler arasında dağıtmak için değil, aynı zamanda tüm operasyonel düzeylerde şeffaflığı, meşruiyeti ve katılımcı etkileşimi sürdürmek için tasarlanmıştır (Varol vd., 2011).

UCLG'nin yönetim modeli, 40 ülkedeki adem-i merkeziyetçilik, mali özerklik ve yasal sorumluluklardaki farklılıkları detaylandıran TERRI Raporu'nda (CEMR, 2021) belgelendiği gibi, Avrupa genelinde yerel yönetim yetkilerindeki yüksek derecede heterojenliği yansıtmaktadır.

Dünya Konseyi; UCLG'nin en üst karar oranı sıfatıyla, UCLG'nin temel siyasi organı olarak hizmet eder ve kuruluşun genel politika yönünü belirlemekten sorumludur. Tüm dünya bölgelerini orantılı bir şekilde temsil eden yüzlerce seçilmiş yerel ve bölgesel liderden oluşur. Konsey en az üç yılda bir toplanır ve kuruluşun stratejik önceliklerini, çalışma planlarını ve bütçelerini benimsemekle görevlidir (UCLG-MEWA, 2022). Dünya Konseyi, çeşitli üyeleri aracılığıyla, karar alma süreçlerinin farklı büyüklük, kapasite ve bölgesel bağlamlardaki belediyelerin gerçeklerini yansıtmalarını sağlar. Bu, daha zengin veya daha etkili şehirlerin aşırı temsili önlemeye yardımcı olur ve UCLG'nin gerçek anlamda demokratik bir organ olarak meşruiyetini teyit eder (CEMR, 2016). Konsey ayrıca, Konsey tarafından kabul edilen politikaların uygulanmasını denetleyen ve Konsey toplantıları arasında devam eden kurumsal meseleleri yürüten Yürütme Bürosu üyelerini de seçer.

Yürütme Bürosu, UCLG'nin operasyonel otoritesi olarak işlev görür ve devam eden girişimlerin ilerlemesini izlemek ve programların kuruluşun stratejik vizyonu ile uyumunu sağlamak için yıllık olarak toplanır. Dünya Konseyi'nden seçilen yaklaşık 100 üyeden oluşur ve kilit bölgesel teşkilatların temsilcilerini içerir. Bu yapının merkezinde Başkan, Eş Başkanlar, Sayman ve Özel Elçilerden oluşan UCLG Başkanlık Divanı yer almaktadır. Başkan, genellikle üç yıllık bir dönem için seçilen deneyimli bir belediye başkanı veya bölgesel liderdir. Bu liderlik, UCLG'yi küresel platformlarda ve diplomatik temaslarda temsil eder ve kuruluşun faaliyetlerine stratejik liderlik sağlar (UCLG-MEWA, 2022). Bu katmanlı yönetim modeli, UCLG'nin karmaşık uluslararası politika ortamlarında yol alırken çevik ve siyasi olarak temsili kalmasına olanak tanır. UCLG'nin etkililiği büyük ölçüde, bölgesel teşkilatlar ağı aracılığıyla gerçekleştirilen adem-i merkeziyetçi operasyonel modelinden kaynaklanmaktadır. Bunlar şunları içerir;

- UCLG-MEWA (Orta Doğu ve Batı Asya)
- UCLG-Afrika
- UCLG-ASPAC (Asya-Pasifik)
- UCLG-Latin Amerika
- UCLG-Avrupa
- UCLG-Kuzey Amerika
- Metropolis (metropoller teşkilatı)

- Bölgeler Forumu

Her bir bölgesel teşkilat, kendi coğrafi kapsamında UCLG'nin gündemini uygulamaktan sorumlu yarı özerk bir organ olarak işlev görür. Bölgesel etkinlikler düzenler, eğitim oturumlarını koordine eder, yerel otoriteler arasında iş birliğini kolaylaştırır ve üyelerinin özel endişelerini daha geniş UCLG çerçevesine aktarırlar (UCLG, t.y.-c). Bu adem-i merkeziyetçilik, UCLG'nin üyeleriyle yakın bağlantıda kalmasını, faaliyetleri özel ihtiyaçlara göre uyarlamasını ve bölgesel temelli öncelikleri küresel gündemine dahil etmesini sağlar (OECD, 2021).

Stratejik hedeflerini daha da işler hale getirmek için UCLG, bir dizi tematik komite, çalışma grubu ve politika konseyi kurmuştur. Bu yapılar, üyelerin aşağıdaki gibi belirli alanlarda politika geliştirme ve savunuculuğa katkıda bulunmalarına olanak tanır;

- Yerel finans
- Toplumsal cinsiyet eşitliği
- Kültür ve miras
- Kentsel inovasyon
- Göç ve entegrasyon
- Dayanıklılık ve iklim eylemi

Bu organlar, yerel ve bölgesel otoritelerin en iyi uygulamaları paylaştığı, bilgi ürünlerini ortaklaşa geliştirdiği ve hem UCLG'nin iç yönetişimini hem de dış savunuculuğunu etkileyen politika beyanları ürettiği uzman forumları olarak işlev görür (UCLG-MEWA, 2022). Bu yapılara katılım, üye şehirlerin uzmanlık oluşturmaya, ulusötesi ortaklıklar kurmasına ve küresel kent topluluğu içindeki görünürlüklerini artırmaya olanak tanır.

UCLG, katılımcı yönetişime büyük önem vermektedir. Sadece oylama ve seçimlerde değil, aynı zamanda istişare süreçlerinde, gündem belirlemede ve norm geliştirmede de geniş üye katılımını teşvik eder. Üyeler, karar tasarıları sunmaya, toplantılara ev sahipliği yapmaya ve gönüllü gözden geçirmeler ve yerelleştirilmiş değerlendirmeler yoluyla UCLG'nin bilgi tabanına katkıda bulunmaya teşvik edilir (UCLG, 2019). Bu katılımcı felsefe, UCLG'nin iç bütünlüğünü güçlendirirken, küresel olarak yerel ve bölgesel yönetimlerin temsili bir sesi olarak güvenilirliğini artırır.

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) yalnızca bir savunuculuk platformu değildir. Aynı zamanda kapsamlı ve gelişen bir programatik alanlar portföyüne sahip, politika şekillendiren bir kurumdur. Bu tematik alanlar hem çeşitli üyelerinin öncelikli endişelerini hem de dünya çapında şehirlerin ve yerel yönetimlerin karşı karşıya olduğu acil zorlukları yansıtmaktadır. UCLG'nin bu alanlardaki çalışmaları, bütüncül yaklaşımıyla karakterize edilir. Politika yeniliğini teşvik etmek, akranlar arası değişimi sağlamak ve yerel eylemi Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar), Yeni Kentsel Gündem ve Paris Anlaşması gibi uluslararası çerçevelerle uyumlu hale getirmektir.

UCLG'nin misyonunun temel taşlarından biri, yerel düzeyde demokratik yönetişimin teşvik edilmesi ve insan haklarının savunulmasıdır. Örgüt, yerel demokrasiyi yalnızca bir yönetim modeli olarak değil, aynı zamanda katılımcı karar alma, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sosyal adaletle yönelik normatif bir taahhüt olarak görmektedir (UCLG-MEWA, 2022). UCLG, Sosyal Kapsayıcılık, Katılımcı Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesi aracılığıyla yerel yönetimlere, insan hakları ilkelerinin yerel yönetiminde kurumsallaşmasına yardımcı olan politika araçları, vaka çalışmaları ve metodolojik rehberler sunmaktadır. Bunlar arasında katılımcı bütçeleme, kapsayıcı hizmet sunumu ve yerel insan hakları şartları gibi mekanizmalar bulunmaktadır.

Yerel düzeyde insan haklarına olan bu bağlılık, “*Şehir Hakkı*” kavramında daha da somutlaşmaktadır. Bu hak, kentsel kaynaklara yalnızca erişimin ötesine geçer; yurttaşların kentleşme süreçlerini aktif olarak yeniden şekillendirmeleri, siyasi karar alma süreçlerinde ve kentsel mekânın sahiplenilmesinde merkezi bir rol talep etmeleri için kolektif bir gücü kapsar. Şehrin bir müşterek olarak savunuculuğunu yapar, değişim değerinden çok kullanım değerini önceliklendirir ve onu sosyal adalet, kültürel ifade ve eşitsizliklerin ortadan kaldırılması için bir alan olarak konumlandırır. UCLG'nin katılımcı demokrasi ve sosyal kapsayıcılığa odaklanması, şehri bir meta olarak değil, tüm sakinlerinin onurlu ve kaliteli bir yaşama ulaşabileceği ortak bir habitat olarak çerçeveleyerek bu vizyonu zımnen desteklemektedir (Dinçer 2016; Baltà, 2019). Ayrıca UCLG, özellikle seçilmiş yerel liderlerin baskı veya kurumsal marjinalleşme ile karşı karşıya kaldığı bağlamlarda, yerel yönetimlerin siyasi özerkliği ve bütünlüğünü aktif olarak savunmaktadır (CEMR, 2016).

Tırmanan iklim krizleri bağlamında UCLG, dayanıklılık temasını hem pratik bir gereklilik hem de stratejik bir ilke olarak önceliklendirmiştir. Örgüt, şehirlerin çevresel, ekonomik veya sosyal şoklara dayanma ve bunlardan kurtulma yeteneğini artıran politikaları ve planlama araçlarını teşvik etmektedir (Bulkeley ve Betsill, 2005). UCLG'nin iklim yönetişimine katkıları şunları içerir;

- Yerel iklim uyum stratejilerinin geliştirilmesini desteklemek
- Uluslararası iklim finansmanı mekanizmalarına erişimi kolaylaştırmak
- İklim müzakerelerinde (örneğin, COP zirveleri) şehirlerin tanınmasını savunmak

UCLG, Dayanıklı Şehirler Merkezi gibi girişimler aracılığıyla, üye belediyelerin doğa temelli çözümler, risk bilgisine dayalı kentsel planlama ve çok paydaşlı yönetim gibi alanlarda bilgi üretmelerini ve yenilikleri paylaşmalarını sağlar (UCLG, t.y.-a). Örgüt ayrıca, yerel seslerin küresel iklim gündemlerine dâhil edilmesini sağlamak için UN-Habitat ve ICLEI gibi uluslararası ortaklarla iş birliği yaparak, yeşil geçişte şehirlerin aktif aktörler olarak rolünü güçlendirmektedir (OECD, 2021).

UCLG'nin kültüre olan bağlılığı, kültürü ekonomik, sosyal ve çevresel boyutların yanı sıra sürdürülebilir kalkınmanın dördüncü ayağı olarak çerçevelemede etkili olan Kültür Komitesi aracılığıyla kurumsallaşmıştır (UCLG, t.y.-c). Komite, kültürel hakları insan onuru, kentsel aidiyet ve yurttaşlık kimliği için gerekli olarak teşvik etmektedir. Bu alandaki politika girişimleri şunları içerir;

- Yerel kültür politikalarının geliştirilmesi
- Çeşitliliğin ve kültürlerarası diyalogun teşvik edilmesi
- Somut olmayan mirasın korunması
- Kültürün kentsel kalkınma planlarına entegrasyonu

UCLG'nin himayesinde kabul edilen Kültür için Gündem 21, belediye yönetiminde kültürün hak temelli ve gelişimsel boyutlarını ifade eden uluslararası düzeyde tanınan az sayıdaki belgeden biridir. Bir diğer kilit tematik sütun, UCLG'nin hem kesişen bir öncelik hem de özel bir politika alanı olarak ele aldığı toplumsal cinsiyet eşitliğidir. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Daimi Komitesi, toplumsal cinsiyet perspektiflerini bütçeleme ve planlamadan kamusal alan tasarımına ve karar alma organlarında temsile kadar yerel yönetişimin tüm yönlerine ana akımlaştırmak için çalışmaktadır (UCLG-MEWA, 2022). UCLG, yerel yönetimlerde kadınların siyasi olarak güçlendirilmesini, kentsel alanlarda toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin ortadan kaldırılmasını ve politikaları bilgilendirmek için cinsiyete göre ayrıştırılmış verilerin toplanmasını savunmaktadır. Bu hedefler, SKA 5 (Toplumsal Cinsiyet Eşitliği) ve Kadına Karşı Her Türü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW) gibi daha geniş uluslararası çerçevelerle uyumludur. Ayrıca UCLG, kendi yönetim yapılarında eşit temsili (pariteyi) teşvik ederek üyeleri için normatif bir örnek oluşturmaktadır.

Şehirler genellikle göçmenlerin ve yerinden edilmiş nüfusların ilk kabul edenleri olduğundan, UCLG göçü yalnızca bir ulusal güvenlik veya işgücü piyasası meselesi olarak değil, bir yerel yönetim meselesi olarak ele almaktadır (Kern ve Bulkeley, 2009). Örgüt, göçmenler ve mülteciler için konut, eğitim, sağlık hizmetleri ve yasal korumaya erişimi sağlayan kapsayıcı belediye politikalarını desteklemektedir. UCLG, UCLG Göç Çalışma Grubu ve Belediye Başkanları Mekanizması (IOM ve UNHCR ile kurulan) ile olan ortaklıkları aracılığıyla, Küresel Göç ve Kalkınma Forumu (GFMD) gibi forumlara katılımları da dâhil olmak üzere, küresel göç yönetişiminde şehirlerin rolünü güçlendirmiştir. İnsan hareketliliğine yapılan bu vurgu, göçmenlerin kentsel kalkınmaya katkıda bulunan potansiyelini tanıır ve yabancı düşmanlığı ile dışlanmaya meydan okuyan kapsayıcı anlatıları teşvik eder.

5. UCLG'YE ÜYELİK NE SAĞLIYOR?

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler'e (UCLG) katılmanın, sembolik bir aidiyetin ötesine geçen geniş bir yelpazede faydalar sağlamakta olduğu ifade edilmektedir. Yerel ve bölgesel yönetimler için UCLG üyeliği; uluslararası katılımı mümkün kılan, kurumsal kapasiteyi güçlendiren, görünürlüğü artıran ve politika yeniliğini kolaylaştıran stratejik bir yatırım olarak nitelendirilebilir. UCLG'nin değer önerisi, belediyeleri küresel söylemlere bağlarken, onları doğrudan sahadaki daha iyi yönetim sonuçlarına dönüşen araçlar ve ortaklıklarla donatma yeteneğinde yatmaktadır. UCLG üyeliğinin sağladığı faydaları şu şekilde sıralamak mümkündür: Artırılmış Küresel Görünürlük ve Etki, Bilgiye ve En İyi Uygulamalara Erişim, Kapasite Geliştirme ve

Kurumsal Destek, Siyasi Temsil ve Politika Savunuculuğu, Dayanışma ve Kriz Durumlarında Akran Desteği, 5.6. Kaynak Seferberliği ve Proje Ortaklıklarıdır.

UCLG üyeliğinin en önemli faydalarından biri, yerel yönetimlere küresel sahnede sağladığı artan görünürlüktür. Uluslararası konferanslara, BM'nin yüksek düzeyli etkinliklerine ve Yüksek Düzeyli Siyasi Forum (HLPF) veya COP iklim konferansları gibi küresel zirvelere katılım yoluyla belediyeler, deneyimlerini güçlendirebilmekte ve politika anlatılarını etkileyebilmektedir (UCLG-MEWA, 2022). Daha küçük veya orta ölçekli şehirler için UCLG, seslerini yükseltme, yerel zorluklara ve başarılarla uluslararası ilgiyi çekme ve bir politika yenilikçisi veya bölgesel lider olarak itibar kazanma fırsatı sunar (Acuto vd., 2016).

UCLG, bir belediye bilgisi deposu ve en iyi uygulamaların değişimi için bir merkez olarak hizmet vermektedir. Üyeler, adem-i merkeziyetçilik, kentsel gelişim ve demokratik yönetimdeki eğilimleri belgeleyen tematik politika belgelerine, araç setlerine, vaka çalışmalarına ve amiral gemisi GOLD raporlarına erişim kazanır (UCLG, 2019). Örgüt ayrıca belediyeler arasında teknik değişimleri ve çalışma ziyaretlerini kolaylaştırarak yaparak öğrenmeyi mümkün kılar. Bu tür akran öğrenme faaliyetleri, özellikle katılımcı bütçeleme, sürdürülebilir kentsel planlama ve kapsayıcı hizmet sunumu gibi alanlarda değerlidir (Bulkeley ve Betsill, 2005).

UCLG, eğitim programları, liderlik akademileri ve atölye çalışmaları aracılığıyla belediye yönetişiminin profesyonelleşmesine katkıda bulunur. Bu kapasite geliştirme girişimleri, aşağıdakiler de dâhil olmak üzere çok çeşitli konuları ele almaktadır;

- SKA'ların Yerelleştirilmesi
- Toplumsal cinsiyete duyarlı yönetim
- İklim uyumu ve dayanıklılık
- Kamu mali yönetimi

Bu tür girişimler genellikle BM kuruluşları ve diğer uluslararası ortaklarla iş birliği içinde sunulur, yerel yetkililerin küresel olarak ilgili ancak yerel olarak uygulanabilir eğitim almalarını sağlar (OECD, 2021). Ayrıca, UCLG'nin adem-i merkeziyetçi yapısı, bölgesel teşkilatların (örneğin, UCLG-MEWA, UCLG-Afrika) kapasite geliştirme programlarını belirli dilsel, siyasi ve kültürel bağlamlara göre uyarlayabileceği anlamına gelir (UCLG-MEWA, 2022).

UCLG, yerel yönetimlere küresel politikayı şekillendirmede doğrudan bir ses verir. Dünya Konseyi ve Yürütme Bürosu'ndaki seçilmiş temsil yoluyla üye belediyeler, örgütün stratejik yönünü ve savunuculuk pozisyonlarını tanımlamaya yardımcı olur (CEMR, 2016). Bu katılımcı yönetim modeli, şehirlerin pasif alıcılar değil, uluslararası karar alma süreçlerine aktif katkıda bulunanlar olmasını sağlar. İlaveten UCLG, üyeleri adına yüksek düzeyli politika savunuculuğu yapar. Kalkınma finansmanı, insan hakları, iklim yönetimi ve barış inşası gibi alanlarda yerel yönetimlerin rolünün tanınmasını sağlamak için çok taraflı kurumlarla müzakereler yürütür (Birleşmiş Milletler, 2015). UCLG, yerel öncelikleri küresel çerçevelerle uyumlu hale getirerek, şehirleri çıkarlarını savunmaları ve bağlama duyarlı politikaları teşvik etmeleri için güçlendirir. UCLG, özellikle kriz zamanlarında yerel yönetimler arasında bir dayanışma platformu sağlar. İster doğal afetler, ister halk sağlığı acil durumları veya siyasi huzursuzluklarla karşı karşıya olsun, belediyeler yardım, tavsiye ve koordineli müdahaleler için bu ağa başvurabilir (UCLG, 2019).

Örneğin, COVID-19 salgını sırasında UCLG, şehirlerin halk sağlığı yönetimi, ekonomik toparlanma ve temel hizmetlerin sürekliliği için stratejileri hızla paylaşımlarına yardımcı olmak amacıyla özel bir Canlı Öğrenme Deneyimi serisi başlattı. Benzer şekilde UCLG, yerel yeniden yapılanmayı ve demokratik yenilenmeyi teşvik etmek için çatışma sonrası bölgelerde ve afetten etkilenen alanlarda dayanışma misyonları düzenlemiştir. Bu krize müdahale işlevi, yerel yönetimlerin dayanıklılığını güçlendirir ve küresel bir belediye dayanışması kültürünü besler. UCLG üyeliği aynı zamanda finansman fırsatlarına ve proje ortaklıklarına giden yolları da açar. UCLG, yerel düzeyde programlar tasarlamak ve uygulamak için genellikle uluslararası bağışçılar ve kalkınma ajanslarıyla işbirliği yapar. Üyeler, pilot projelere davet edilebilir, teklif çağrılarında katılabilir veya ilerlemeyi izlemek için araçlar ve göstergeler geliştirmede ortak olabilir. UCLG doğrudan hibe dağıtmasa da, üyelerinin güvenilirliğini ve görünürlüğü artırır; bu da dış finansman sağlamada etkili olabilir (UCLG-MEWA, 2022).

6. UCLG'NİN YEREL YÖNETİMLERE TEMEL KATKILARI

UCLG üyeliğinin işlevsel faydalarını araştırırken, bu avantajları tematik olarak sentezlemek de önemlidir. UCLG'nin katma değeri, küresel-yerel yönetim dinamiklerindeki stratejik rolünü tanımlayan beş kapsayıcı katkıya indirgenmesi mümkündür. UCLG, demokratik bir organ olmanın yanında idari işlev ve sorumlulukları ile genel anlamda, küresel düzeyde etki meydana getiren birtakım katkılar sunmaktadır. Bu katkıların düzey ve içeriği tartışılabilir olmakla birlikte, yerel yönetimlere yönelik sağlanan hassasiyet bile ciddi bir katkı olarak değerlendirilebilir. Bu katılardan bir kısmını sıralamak gerekirse; Küresel Görünürlük ve Meşruiyeti Güçlendirme, Yüksek Kaliteli Bilgiye Erişimi Kolaylaştırma, Demokratik Temsil İçin Bir Platform Sağlama, Kurumsal Kapasiteyi ve Dayanıklılığı Artırma ve Belediye Dayanışmasını ve Kriz Desteğini Sağlamadır.

UCLG, yerel yönetimlerin iç politikanın geleneksel sınırlarını aşmalarını ve uluslararası diplomasiye anlamlı bir şekilde katılmalarını sağlar. Küresel diyaloglara katılarak, şehirler yalnızca hizmet sağlayıcılar olarak değil, aynı zamanda uluslararası sorumlulukları ve perspektifleri olan meşru siyasi aktörler olarak görülür (Acuto vd., 2016). Bu görünürlük, şehirleri çok aktörlü yönetim yapılarında güvenilir ortaklar olarak kurmak ve daha geniş çok taraflı sistem içinde tanınırlık sağlamak için hayati önem taşır (Birleşmiş Milletler, 2015). Örgüt, geniş bir karşılaştırmalı araştırma, vaka çalışması ve politika tavsiyesi külliyatını derler ve yayar. Bu, genellikle bilgi ve kaynak asimetrisiyle karşı karşıya olan Küresel Güney'deki şehirler için özellikle önemlidir. GOLD raporları, tematik çalışma belgeleri ve komite çıktıları, kanıta dayalı karar verme için hayati kaynaklar olarak hizmet eder (UCLG, 2019). Bilgi yayımı, küresel öngörülerini yerel gerçekliklere uyarlayan eğitim modülleri, teknik rehberler ve akranlar arası değişim mekanizmaları ile tamamlanır.

UCLG, Dünya Konseyi, Yürütme Bürosu ve tematik komiteler de dâhil olmak üzere iç yönetim yapıları aracılığıyla, yerel seslerin karar alma süreçlerine kurumsal olarak yerleşik olmasını sağlar. Üyeler demokratik olarak seçilir ve kurumsal önceliklerin ve savunuculuk stratejilerinin formülasyonuna doğrudan katılır (CEMR, 2016). Bu aşağıdan yukarıya model, sadece UCLG'nin kendi demokratik meşruiyetini güçlendirmekle kalmaz, aynı zamanda küresel pozisyonlarının çeşitli yerel deneyimlere dayanmasını da sağlar. UCLG'nin kapasite geliştirme programları, belediye personelinin mesleki gelişimine ve en iyi uygulamaların kurumsallaşmasına katkıda bulunur. UCLG ile etkileşimde bulunan şehirler, genellikle daha iyi iç yönetim prosedürleri, daha güçlü politika tutarlılığı ve daha etkili sektörler arası iş birliği bildirmektedir (OECD, 2021).

Ayrıca UCLG, şehirlerin pandemilerden iklimle ilişkili felaketlere kadar sistemik risklere hazırlanmalarına ve bunlara müdahale etmelerine kolektif öğrenme ve kaynak seferberliği yoluyla yardımcı olarak dayanıklılığı teşvik eder (Bulkeley ve Betsill, 2005). UCLG, uluslararası dayanışma için bir platform olarak hareket eder. İster siyasi kriz zamanlarında manevi destek, ister doğal afetlerin ardından teknik yardım yoluyla olsun, üye şehirler bu küresel ağı temel alan karşılıklı yardım ve empatiden yararlanır (UCLG-MEWA, 2022). Bu dayanışma kültürü, belediye özerkliğini güçlendirir, geçiş dönemi toparlanma çabalarını destekler ve barışçıl, kapsayıcı yönetim uygulamalarının sınırlar ötesine yayılmasını teşvik eder.

6.1. UCLG ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) ile Yerelleşme

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG), Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı (SKA'lar) yerelleştirme küresel çabasında önde gelen aktörlerden biri olarak kendini konumlandırmıştır. 2030 Gündemi'nin başarısının büyük ölçüde yerel ve bölgesel yönetimlerin sürdürülebilir kalkınma politikalarını uygulama ve izleme kapasitesine bağlı olduğunu kabul eden UCLG, SKA'ları stratejisinin merkezi bir sütunu haline getirmiştir. Örgüt, hem bir politika savunucusu hem de teknik bir kolaylaştırıcı olarak hareket etmekte ve dünya genelindeki belediyeleri küresel taahhütleri uygulanabilir yerel planlara dönüştürme konusunda desteklemektedir.

SKA'ların yerelleştirilmesi, ulus-altı yönetimlerin küresel hedefleri kendi bölgesel bağlamlarına uyarladığı, yerel politikalar ve hizmetler aracılığıyla uyguladığı ve yerel olarak uygun göstergeler kullanarak ilerlemeyi izlediği süreci ifade eder (UCLG, 2019). Bu yaklaşım, kamu kararlarının, etkilendikleri vatandaşlara en yakın seviyede alınması gerektiğini savunan ve UCLG'nin kurumsal felsefesinde temel bir değer olan subsidiarite ilkesine dayanmaktadır (UCLG-MEWA, 2022).

Yerelleştirmenin önemi, ampirik kanıtlarla vurgulanmaktadır: SKA hedeflerinin %65'inden fazlası, özellikle su ve sanitasyon (SKA 6), sürdürülebilir şehirler (SKA 11), eğitim (SKA 4) ve toplumsal cinsiyet eşitliği (SKA 5) gibi alanlarda yerel eylemlere bağlıdır (Birleşmiş Milletler, 2015). UCLG, şehirlerin ve bölgelerin SKA'ları

içselleştirmelerini ve operasyonel hale getirmelerini sağlamada çok yönlü bir rol oynamaktadır. Katkıları şunları içerir;

- **Kapasite Geliştirme:** UCLG, SKA planlaması, finansmanı ve izlenmesi üzerine eğitim atölyeleri, bölgesel diyaloglar ve liderlik akademileri düzenlemektedir.
- **Bilgi Yayımları:** Örgüt, yerel uygulama için pratik modeller sunan kılavuzlar, araç setleri ve vaka çalışmaları yayınlamaktadır.
- **Akran Öğrenmesi:** UCLG, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Küresel Görev Gücü gibi ağlar ve Canlı Öğrenme Deneyimi serisi gibi girişimler aracılığıyla şehirler arasında değişimi kolaylaştırmaktadır.

UCLG ayrıca, SKA'lara yerel katkıların görünürliğini artırmak için Birleşmiş Milletler ile doğrudan etkileşimde bulunmaktadır. Her yıl yayınlanan *SKA'ların Yerelleştirilmesine Doğru* raporunun ortak yapımcılığını üstlenmekte ve yerel ve bölgesel yönetimlerin organize paydaş grubu olarak BM Yüksek Düzeyli Siyasi Forumu'na (HLPF) katkıda bulunmaktadır (UCLG-MEWA, 2022).

UCLG'nin SKA yerelleştirmesine en önemli katkılarından biri, ulusal düzeydeki Gönüllü Ulusal Gözden Geçirmeleri (VNR'ler) model alan belediye düzeyindeki değerlendirmeler olan Gönüllü Yerel Gözden Geçirmelerin (VLR'ler) teşvik edilmesidir. VLR'ler, yerel yönetimlere şunları yapma imkânı tanır;

- SKA hedeflerine yönelik ilerlemelerini izlemek
- Boşlukları tespit etmek ve eylemleri önceliklendirmek
- Şeffaflığı ve sivil katılımı artırmak
- Yerel verilerle ulusal politika süreçlerini etkilemek

UCLG, VLR'lerin geliştirilmesi için teknik destek sağlamakta, akran değerlendirme mekanizmaları sunmakta ve VLR bulgularının küresel politika tartışmalarına dâhil edilmesini kolaylaştırmaktadır. Barselona, New York ve Buenos Aires gibi şehirler bu konuda öncü olmuş ve şu anda küresel olarak benimsenen şablonları oluşturmuşlardır (UCLG, 2019).

Yerel politikaları küresel çerçevelerle uyumlu hale getirme bakımından raporlama mekanizmalarının ötesinde UCLG, yerel yönetimlerin belediye kalkınma stratejilerini, bütçelerini ve düzenleyici çerçevelerini SKA'lar ile uyumlu hale getirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu stratejik uyum, şehirlerin şunları yapmasını sağlar;

- SKA öncelikleriyle uyumlu uluslararası finansmana erişmek
- Sektörler arası politika tutarlılığını iyileştirmek
- Yerel kalkınma müdahalelerinin meşruiyetini artırmak
- Sivil toplumu, özel sektörü ve akademiye içeren çok paydaşlı ortaklıkları teşvik etmek

Bu uyum aynı zamanda belediyeler arasında yatay koordinasyona ve yerel, ulusal ve uluslararası kurumlar arasında dikey iş birliğine de katkıda bulunur (Kern ve Bulkeley, 2009). SKA'ları Yerelleştirmedeki zorlukları ise; UCLG'nin güçlü destek mekanizmalarına rağmen, SKA'ları yerelleştirmek zorluklardan arı değildir. Yaygın engeller şunları içerir (OECD, 2021);

- Sınırlı mali özerklik ve kaynaklar
- Veri toplama ve ayrıştırma boşlukları
- Kurumsal kapasite ve teknik uzmanlık eksikliği
- Ulusal düzeyde yetersiz siyasi tanınırlık

UCLG, bu zorlukları mali adem-i merkeziyetçilik savunuculuğu, belediye veri sistemlerine yatırım ve sürekli kapasite geliştirme yoluyla ele almaktadır. Ancak birçok bağlamda yapısal eşitsizliklerin ve yönetim parçalanmasının devam etmesi, sürdürülebilir desteğin gerekli olduğu anlamına gelmektedir.

Dönüştürücü Yerel Kalkınma için bir Katalizör rolü üstlenmesi bağlamında, UCLG'nin SKA yerelleştirmesine yaklaşımı, uyum veya raporlamanın ötesine geçmektedir. 2030 Gündemi'ni, şehirlerin kalkınma modellerini yeniden düşünmelerine, vatandaşları yeni yollarla sürece dâhil etmelerine ve kapsayıcı, dayanıklı kentsel ortamlar inşa etmelerine olanak tanıyan dönüştürücü bir fırsat olarak görmektedir (Bulkeley ve Betsill, 2005). Bu bakış açısına göre SKA'lar, yalnızca teknokratik bir egzersiz değil, adil ve sürdürülebilir kentsel gelecekler için normatif bir çerçevedir.

6.2. Dijital Dönüşüm Gündemi

Şehirler 21. yüzyılın karmaşıklıkları içinde yol alırken, dijital dönüşüm yerel yönetimler için merkezi bir endişe olarak ortaya çıkmıştır. UCLG, dijital araçların ve teknolojilerin yalnızca verimlilik araçları olmadığını, aynı zamanda kapsayıcı yönetim, katılımcı demokrasi ve sürdürülebilir kentsel kalkınmanın temel kolaylaştırıcıları olduğunu kabul etmektedir. UCLG, Dijital Şehirler gündemi ve kamu ile özel sektördeki aktörlerle yaptığı ortaklıklar aracılığıyla, belediyeleri dijital yeniliği kamu yararına kullanma konusunda desteklemektedir.

E-yönetişim platformları ve veri analitiğinden yapay zekâ ve akıllı altyapıya kadar uzanan dijital teknolojilere artan bağımlılık, yerel yönetimlerin işleyiş biçimini temelden değiştirmiştir. Bu teknolojiler, kentsel yaşamın her yönünü etkilemektedir: ulaşım, güvenlik, sağlık, enerji, eğitim ve daha fazlasıdır (OECD, 2021).

UCLG, dijital dönüşüme bir yönetim perspektifinden yaklaşmaktadır. Çerçevesi şeffaflığı, erişilebilirliği, etik veri kullanımını ve demokratik hesap verebilirliği vurgulamaktadır. Bu görüşe göre dijitalleşme, piyasa odaklı olmaktan ziyade vatandaş odaklı olmalı ve dijital dışlanmayı önlemek ve insan haklarını korumak için güvenceler içermelidir (UCLG-MEWA, 2022).

UCLG'nin odak noktalarından biri, hizmet sunumunu, vatandaşlarla iletişimi ve idari süreçleri iyileştirmek için dijital araçların kullanımını ifade eden e-yönetişimin teşvik edilmesidir. UCLG, aşağıdakilerin uygulanması için en iyi uygulamaları ve kapasite geliştirme programlarını sunmaktadır;

- Çevrimiçi vatandaş portalları
- Dijital katılımcı bütçeleme
- Elektronik satın alma sistemleri
- Açık veri platformları

Şehirler, iki yönlü dijital katılımı kolaylaştırarak, yerel hizmet sunumunda verimliliği artırırken şeffaflığı ve sivil güveni de pekiştirebilir (Bulkeley ve Betsill, 2005). UCLG, "*akıllı şehirler*" söylemini eleştirel bir şekilde ele alarak, kapsayıcılığı, sürdürülebilirliği ve demokratik yönetimi önceliklendiren bir yeniden tanımlamayı savunmaktadır. UCLG, teknolojiyi kendi başına bir amaç olarak görmek yerine, akıllı şehirciliğin yerel ihtiyaçlar tarafından yönlendirilmesi, vatandaşlarla birlikte tasarlanması ve hak temelli ilkelerle uyumlu olması gerektiğini savunur (UCLG, t.y.-a). UCLG, yayınlarında ve kamuoyu açıklamalarında şunların altını çizmektedir;

- Dijital uçurum, altyapıya ve dijital okuryazarlığa eşit erişim yoluyla kapatılmalıdır
- Veri yönetimi, mahremiyeti korumalı ve hesap verebilirliği teşvik etmelidir
- Algoritmalar, etik incelemeye ve demokratik denetime tabi olmalıdır

Bu tür pozisyonlar, kentsel yönetişimin teknokratik modellerine meydan okumakta ve küresel kamusal değerlere dayanan ilerici bir alternatif sunmaktadır. UCLG ayrıca, sürdürülebilir kalkınma için veriden faydalanma konusunda belediyeleri desteklemektedir. Yerel verileri toplayabilen, analiz edebilen ve kullanabilen şehirler, krizlere müdahale etme, kaynakları tahsis etme ve kanıta dayalı politikalar tasarlama konusunda daha iyi konumdadır. UCLG'nin bu alandaki çalışmaları şunları içerir;

- SKA'lar ile uyumlu kentsel göstergeler üzerine rehberlik
- Yerel veri yönetimi için araç setleri
- İstatistik kurumları ve sivil teknoloji toplulukları ile ortaklıklar

Veri dayanıklılığı, yerel yönetimlerin gerçek zamanlı bilgilere dayanarak hızlı ve bilinçli kararlar alması gereken iklim değişikliği, halk sağlığı ve göç gibi alanlarda özellikle önemlidir (Kern ve Bulkeley, 2009).

6.3. UCLG'nin Sunabileceği Fırsatlar

UCLG, 21. yüzyılın üçüncü on yılına ilerlerken, siyasi istikrarsızlık, teknolojik kırılma, ekolojik belirsizlik ve artan sosyal taleplerle şekillenen karmaşık bir manzarayla karşı karşıyadır. Örgüt, dikkate değer bir uyum yeteneği ve geçerlilik göstermiş olsa da birçok zorluk dönüştürücü potansiyelini kısıtlama tehdidi

oluşturmaktadır. Aynı zamanda, bu zorluklar yenilik, kurumsal reform ve stratejik yeniden yapılanma için fırsatlar sunmaktadır.

COVID-19 salgını, vatandaşların günlük rutinlerini ve kentsel ile evsel mekân algılarını temelden değiştiren güçlü bir gerçek dünya testi olarak hizmet etmiştir. Kriz, mevcut kentsel tasarımlarda ve yönetim modellerinde içkin olan kırılganlıkları ortaya çıkarmış ve daha esnek ve dayanıklı yaşam ortamlarına duyulan ihtiyaç hakkındaki tartışmaları hızlandırmıştır. Yerel yönetimler için bu durum, mekânsal planlamayı, kamu hizmeti sunumunu ve topluluklarının iş-yaşam dengesini yeniden gözden geçirme zorunluluğu yaratmıştır. Bu değişim, beklenmedik küresel şoklara hızla uyum sağlayabilen yönetim çerçevelerine olan ihtiyacın altını çizmekte ve yerel otoritelerin yalnızca acil müdahaleyi değil, aynı zamanda kriz sonrası kentsel yaşamın uzun vadeli yeniden tasavvurunu yönetmedeki önemini pekiştirmektedir (Tayanç, 2022).

Yerel yönetimlerin karşılaştığı en acil zorluklardan biri, birçok bağlamda demokratik yönetişimin erozyona uğramasıdır. Dünya genelinde, belediye liderleri ulusal otoritelerin artan müdahalesi, bütçe kısıtlamaları veya hatta yerel demokratik kurumların doğrudan askıya alınmasıyla karşı karşıyadır (CEMR, 2016). Otoriter veya hibrit rejimlerde, katılımcı yönetişimi, kapsayıcılığı veya insan haklarını savunan yerel yönetimler baskıyla karşılaşabilir. UCLG, yerel özerklik ilkesini sürekli olarak savunmalı ve belediyelerin vatandaşlarının ihtiyaç ve beklentilerine göre yönetmeleri için siyasi alanı korumalıdır (UCLG-MEWA, 2022). Bu zorluk aynı zamanda daha güçlü bir küresel normatif çerçeveyi de gerektirmektedir. Bu çerçevede yerel demokrasi sadece hoş görülmekle kalmamalı, aynı zamanda uluslararası demokratik sistemlerin bir sütunu olarak aktif şekilde korunmalıdır.

TERRI Raporu, son yıllarda birçok Avrupa devletinin yeniden merkezileşme eğilimleri yaşadığını ve yerel yönetimlerin mali bağımlılığa ve azaltılmış politika takdir yetkisine maruz kaldığını doğrulamaktadır (CEMR, 2021). UCLG, küresel olarak yerel özerkliği korumak için güvenceler savunmaya devam etmektedir.

Bir diğer kritik kısıtlama, yeterli mali kaynaklara erişimin sürekli olarak eksik olmasıdır. Adem-i merkezîyetçilik yerel düzeyde sorumlulukları artırmış olsa da buna her zaman yeterli mali yetkilendirme eşlik etmemiştir. Birçok belediye, özellikle Küresel Güney'de, sınırlı bütçeler ve zayıf gelir yaratma kapasiteleriyle faaliyet göstermektedir (OECD, 2021). UCLG, yerel otoriteler için öngörülebilir, adil ve özerk finansman sağlayan reformları savunmaya devam etmektedir. Bu, aşağıdaki çağrılarını içerir;

- Uluslararası kalkınma finansmanına daha fazla erişim
- Hükümetler arası mali transfer sistemlerinin reformu
- Yerel vergilendirme çerçevelerinin geliştirilmesi
- Kamu mali yönetiminde kapasite geliştirme

Bu finansal darboğazları ele almak, SKA'lara ulaşmak, kaliteli kamu hizmetleri sunmak ve kamu güvenliğini sürdürmek için elzemdir. TERRI Raporu'nda detaylandırıldığı gibi birçok belediye sınırlı mali özerklikle faaliyet göstermekte, genellikle büyük ölçüde devlet transferlerine dayanmakta ve gelir yaratmada kısıtlamalarla karşı karşıya kalmaktadır (CEMR, 2021). UCLG'nin mali yetkilendirme savunuculuğu, bu nedenle sistemik yetersiz fonlamaya bir yanıttır.

UCLG'nin dijital gündeminde de vurgulandığı gibi, yönetişimin hızla dijitalleşmesi yeni kırılganlıkları da beraberinde getirmektedir. Altyapıya, cihazlara veya dijital okuryazarlığa eşit olmayan erişimde kendini gösteren dijital uçurum, mevcut sosyal eşitsizlikleri pekiştirme riski taşımaktadır (UCLG, t.y.-a). Ayrıca düzenlenmemiş veri akışları, algoritmik önyargılar ve siber tehditler belediye yönetişimi için ciddi zorluklar oluşturmaktadır. Şehirler, bu dijital sınırlarda sınırlı uzmanlıkla yol alırken, aynı zamanda vatandaş haklarını korumak ve operasyonel sürekliliği sağlamak zorundadır. UCLG, etik ve kapsayıcı dijital yönetim standartlarının şekillendirilmesinde, akıllı şehir gündemlerinin sadece teknolojik olarak sağlam değil, aynı zamanda sosyal olarak adil olmasını sağlamada hayati bir rol oynayabilir.

İklim değişikliğinin yoğunlaşan etkileri, kentsel yaşam için varoluşsal bir tehdit olmaya devam etmektedir. Seller, sıcak hava dalgaları, kuraklıklar ve yükselen deniz seviyeleri, kentsel nüfusu, altyapıyı ve yerel ekonomileri orantısız bir şekilde etkilemektedir (Birleşmiş Milletler, 2015). Genellikle iklimle mücadelenin ön saflarında yer alan belediyeler şunlara ihtiyaç duymaktadır;

- İklimle uyumlu altyapı
- Risk bilgisine dayalı kentsel planlama

- Sınır ötesi afet koordinasyonu
- Yeşil finansa ve iklim verilerine erişim

UCLG, savunuculuk ve teknik destek yoluyla, uluslararası iklim diyaloglarında (örneğin, COP zirveleri) şehirlerin rolünü yükseltmiştir, ancak küresel iklim taahhütlerini bölgesel dayanıklılığa dönüştürmek için daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır (Bulkeley ve Betsill, 2005). Bu zorlu güçlüklerle rağmen, UCLG ortaya çıkan çeşitli fırsatlardan faydalanmak için iyi konumlanmıştır;

- **Çok Düzeyli Yönetişime Artan Talep:** Küresel sorunlar daha karmaşık hale geldikçe, uluslararası kurumlar karar alma süreçlerinde yerel girdilerin değerini giderek daha fazla tanımaktadır (Kern ve Bulkeley, 2009). UCLG, küresel forumlarda yerel temsilin kurumsallaşmasını güçlendirmek için bu eğilimden yararlanabilir.
- **Genişleyen Şehir Diplomasisi:** Belediyeler kendilerini uluslararası aktörler olarak kabul ettirmektedir. UCLG, şehir öncülüğündeki diplomasi ve belediyeler arası iş birliğine olan desteğini artırabilir.
- **Gençlik, Yenilik ve Kapsayıcılık:** Gençler ve sivil toplum hareketleri daha kapsayıcı, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim talep etmektedir. UCLG, bu talepleri belediye uygulamalarına entegre etmek için bir kanal olarak hizmet edebilir.
- **Kır-Kent Bağlantıları ve Bölgesel Bütünlük:** UCLG'nin bölgelere ve ara kademe şehirlere artan vurgusu, kır-kent ayrımını kapatmaya ve dengeli kalkınmayı teşvik etmeye yardımcı olabilir.

Özünde, UCLG'nin gelecekteki geçerliliği, temsili bir organdan, siyasi savunuculuğu teknik yenilikle birleştiren dinamik, değerlere dayalı bir kuruma dönüşme kapasitesine bağlı olacaktır.

7. UCLG VE DEMOKRASİ

Demokratik birtakım mekanizmalarla donatılmış, küresel düzeyde faaliyet sürdüren uluslararası bir birlik acaba ne kadar demokratiktir, sorusu UCLG açısından da doğruluk payı içerebilir. BM sistemi gibi II Dünya Savaşı sonrası dönemde ve zor şartlarda kurulan bir düzen bugünlerde çok yoğun bir biçimde tartışılırken bir yerel yönetim birliğinin tartışmadan ve eleştiriden uzak kalması ne kadar mümkün olabilir? Yapı, işleyiş ve ilkeler bağlamında birtakım sorunlar bulunduğu iddia edilebilirse de esas problem alanının yerel yönetimlerin kendi ülkelerindeki konumları ve bunlara vatandaş sahiplenmesinin ve ulusal hükümet yaklaşımlarının ne durumda olduğu hususlarının birlikte değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Bir ulusal sistem kendi yerel yönetimlerini hangi gözle görüyor? Onlara ne kadar güveniyor? Ne kadar yetki devrediyor? Ayrıca devletlerin uluslararası sahnede ne kadar payları ve etki alanlarının mevcut olduğu hususu da önemlidir. Böylece hem ulusal hem de uluslararası birtakım şartların yerel yönetimler açısından belirleyici olduğu ifade edilebilir.

Günümüzde ne yazık ki, uluslararası sistem insanlığın temel sorunlarına tam ve net çözümler üretmemektedir. Savaşlar, kitlesel göçler, çevresel afetler, küresel krizler, bölgesel savaşlar ve yoğun insan hakları ihlalleri gibi sorunlar yerel yönetimlere birtakım görevler yüklerken aynı zamanda onların artan önemine vurgu da yapmaktadır. UCLG türü çok fazla üyesi olan, üyeler arasında ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal gelişmişlik farkları mevcut olan yapılar her zaman manipülasyona yatkındır. Böylece özünde demokrasi süreçleri işletiliyor görünen önemli konularda belli üye ve kuruluşların etkisi her zaman dikkatle değerlendirilmelidir. UCLG bu anlamda özellikle incelenmeli, karar alma süreçlerinin şeffaf ve hukukun temel normlarına uygun olduğundan emin olunması gerektiği düşünülmektedir. Görünüşte her şey demokratik, her konu istişareye açık, her karar küresel boyut ve etkileriyle birlikte değerlendiriliyor görüntüsü verilse de birliğe karşı daha analitik ve eleştirel yaklaşmakta fayda bulunmaktadır. Varlığı yerel yönetimler açısından bir değer ifade etmekle birlikte, çalışmaları da dikkatle ele alınmalıdır. Demokratik olup, olmadığı hususu özel olarak değerlendirilmesi gereken bir alan olarak göze çarpmaktadır. Bu çalışma demokrasi boyutundan ziyade işlevsellik açısından konuyu ele alması nedeniyle ilave çalışmalar gerekli olabilir.

8. SONUÇ

Küresel yönetim manzarası derin bir dönüşüm geçirmektedir. Şehirler ve yerel yönetimler artık uluslararası karar alma süreçlerinin çeperleriyle sınırlı değildir. Sürdürülebilir, kapsayıcı ve demokratik kalkınmanın yörüngesini şekillendirmede merkezi aktörler haline gelmektedirler. Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG), bu değişimin ön saflarında yer alarak, belediyelerin küresel meselelere anlamlı bir şekilde

katılmalarını sağlarken, aynı zamanda topluluklarına dayanıklılık ve öngörüyle hizmet etme kapasitelerini de artırmaktadır.

Bu makalede de ele alındığı gibi UCLG'nin geçerliliği hem yapısal hem de yeni ortaya çıkan ihtiyaçlara yanıt verme yeteneğine dayanmaktadır. İster yerel özerkliği savunarak ister bilgiye erişimi kolaylaştırarak, ister demokratik yönetişimi teşvik ederek veya Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın (SKA'lar) yerelleştirilmiş uygulamasını sağlayarak olsun, UCLG çok düzeyli yönetim ekosisteminde vazgeçilmez bir kurum olarak işlev görmektedir. Bu etkinliği daha da artırılmasının mümkün olduğu da alınan kararlardan ve yerel yönetimlere yönelik kanaatlerden anlaşılmaktadır.

Önemli bir şekilde, GOLD V Raporu, sadece yerelleştirmenin ötesine geçerek kalkınmaya daha entegre bir "*bölgesel yaklaşım*" benimsenmesini savunmaktadır. Bu bakış açısı, sürdürülebilir kalkınmanın sadece şehirlere odaklanılarak elde edilemeyeceğini, aksine kentsel, yarı kentsel (kent çevresi) ve kırsal alanlar arasındaki işlevsel karşılıklı bağımlılıkları ele alan bütüncül bir strateji gerektirdiğini vurgulamaktadır. Böyle bir yaklaşım, bölgesel yönetişimin güçlendirilmesini, kır-kent ortaklıklarının teşvik edilmesini ve gıda sistemleri, çevre yönetimi ve ekonomik eşitsizlik gibi karmaşık sorunlarla bütüncül bir şekilde mücadele etmek için kalkınma politikalarının farklı hükümet seviyeleri arasında ortaklaşa oluşturulmasını gerektirir. UCLG, bu bölgesel vizyonu savunarak, küresel gündemlerin başarısının, çeşitli bir ulus-altı aktörler ekosisteminin güçlendirmeye ve birbiriyle bağlantılı toplulukların yaşanmış gerçekliklerini yansıtan entegre yönetim çerçeveleri oluşturmaya bağlı olduğunu öne sürmektedir (UCLG, t.y.-a). Ancak UCLG ve benzeri ağların devam eden başarısı birkaç stratejik taahhüde bağlıdır;

- Özellikle tehdit altında olduğu bağlamlarda yerel demokrasinin savunulması ve derinleştirilmesi
- Yetersiz kaynaklara sahip belediyelere mali ve teknik destek sağlanması
- Dijital dönüşümün etik yönetişimi
- Tüm dünya bölgelerindeki şehirler arasında dayanışma ve iş birliğinin güçlendirilmesi

Özetle, UCLG uluslararası belediye birliklerinin sadece savunuculuk platformları olarak değil, aynı zamanda sistemik değişimin motorları olarak nasıl işleyebileceğini örneklemektedir. Onların rolü küresel yönetime ek bir unsur değil, onun meşruiyetinin, duyarlılığının ve sürdürülebilirliğinin temelindedir. Çoklu kriz ve belirsizlikle tanımlanan bir çağda, sağlam ve adil bir gelecek inşa etmek, şehirlerin küresel düşünüp yerel hareket etmelerini gerektirecektir. UCLG, bu vizyonu işler hale getirmek için kurumsal altyapıyı sağlamaktadır. Bu nedenle bu tür örgütlerin rolünü desteklemek ve genişletmek sadece bir seçenek değil, 21. yüzyıl için stratejik bir zorunluluktur.

Küreselleşen dünyada yerel yönetimlerin rolü artık çevresel olarak görülemez. Onlar, küresel müştereklerin yönetişiminde ve sürdürülebilir kalkınma arayışında vazgeçilmez aktörlerdir. Katkılarının uluslararası iş birliği çerçeveleri aracılığıyla tanınması ve kurumsallaştırılması sadece bir adalet meselesi değil, etkili ve kapsayıcı küresel yönetim için stratejik bir zorunluluktur. Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) gibi kuruluşlar, şehirlerin dünya sahnesinde hareket etmeleri, bağlantı kurmaları ve liderlik etmeleri için gerekli kurumsal altyapıyı sağlayarak bu dönüşümün ön saflarında yer almaktadır.

UCLG'nin yapısal ve işlevsel boyutlarını birlikte değerlendirmek, bu kurumdan uzak kalarak değil ama içerisinde demokratik kaygıları daha fazla dile getirerek bulunmak önemli bir strateji gibi görünmektedir. Nihayetinde mevcut bir yapı bulunmaktadır ve küresel düzeyde saygınlığı yüksektir. İzolasyonist bir bakış açısı UCLG bağlamında fayda getirmeyecektir. Ayrıca BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gibi üst düzey politika metin ve hedeflerinin gerçekleştirilmesi, ötesinde revizyon gerektirenlerin yeniden gözden geçirilmesi gibi süreçlerde birinci derecede etkili olabilen bu birlik küresel anlamda bir fırsattır. Değerlendirilmesi halinde olumlu, uzak kalınması halinde kendilerini gelişmiş olarak nitelendiren ülkelerin bir enstümanı haline gelebilirler.

YAZAR BEYANI / AUTHORS' DECLARATION:

Bu makale Araştırma ve Yayın Etiğine uygundur. Beyan edilecek herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Araştırmanın ortaya konulmasında herhangi bir mali destek alınmamıştır. Makale yazım ve intihal/benzerlik açısından kontrol edilmiştir. Makale, “*en az iki dış hakem*” ve “*çift taraflı körleme*” yöntemi ile değerlendirilmiştir. Yazar(lar), dergiye imzalı “*Telif Devir Formu*” belgesi göndermişlerdir. Mevcut çalışma için mevzuat gereği etik izni alınmaya ihtiyaç yoktur. Bu konuda yazarlar tarafından dergiye “*Etik İznine Gerek Olmadığına Dair Beyan Formu*” gönderilmiştir. / **This paper complies with Research and Publication Ethics, has no conflict of interest to declare, and has received no financial support. The article has been checked for spelling and plagiarism/similarity. The article was evaluated by "at least two external referees" and "double blinding" method. The author(s) sent a signed "Copyright Transfer Form" to the journal. There is no need to obtain ethical permission for the current study as per the legislation. The "Declaration Form Regarding No Ethics Permission Required" was sent to the journal by the authors on this subject.**

YAZAR KATKILARI / AUTHORS' CONTRIBUTIONS:

Kavramsallaştırma, orijinal taslak yazma, düzenleme – **Y1 ve Y2**, veri toplama, metodoloji, resmi analiz – **Y1 ve Y2**, Nihai Onay ve Sorumluluk – **Y1 ve Y2**. / **Conceptualization, writing-original draft, editing – Y1 and Y2, data collection, methodology, formal analysis – Y1 and Y2, Final Approval and Accountability – Y1 and Y2.**

KAYNAKLAR

- ACUTO, Michele, MORISSETTE, Mika ve TSOUROS, Agis (2016), “*City Diplomacy: Towards More Strategic Networking? Learning From WHO Healthy Cities Network Experience*”, **Global Policy**, S.8(1), ss.14-22.
- BALTÀ, Jordi (2019), “*Cultural Policies, the Right to the City and the Right to Difference: Reflections on the Agenda 21 for Culture*”, **Monografias**, S.76, ss.115-123, https://www.cidob.org/sites/default/files/2024-10/115-124_JORDI%20BALTA%CC%80_ANG.pdf (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (2015), “*Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*”, **Birleşmiş Milletler Kurumsal Web Sayfası**, <https://sdgs.un.org/2030agenda> (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- BİRLEŞMİŞ KENTLER VE YEREL YÖNETİMLER - UCLG (t.y.-a), “*Committee on Social Inclusion, Participatory Democracy and Human Rights*”, **UCLG Kurumsal Web Sayfası**, <https://www.uclg-cisdp.org> (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- BİRLEŞMİŞ KENTLER VE YEREL YÖNETİMLER - UCLG (t.y.-b), “*Standing Committee on Gender Equality*”, **UCLG Kurumsal Web Sayfası**, <https://women.uclg.org/about-standing-committee> (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- BİRLEŞMİŞ KENTLER VE YEREL YÖNETİMLER - UCLG (t.y.-c), “*UCLG Culture 21: Agenda 21 for culture*”, **UCLG Kurumsal Web Sayfası**, <https://www.agenda21culture.net> (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- BİRLEŞMİŞ KENTLER VE YEREL YÖNETİMLER - UCLG (t.y.-d), “*About us*”, **UCLG Kurumsal Web Sayfası**, <https://www.uclg.org/about-us> (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- BİRLEŞMİŞ KENTLER VE YEREL YÖNETİMLER - UCLG (2019), “*GOLD V Report: The Localization of the Global Agendas*”, **UCLG Kurumsal Web Sayfası**, <https://www.gold.uclg.org/reports/gold-v> (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- BULKELEY, Harriet ve BETSILL, Michele (2005), “*Rethinking Sustainable Cities: Multilevel Governance and the 'Urban' Politics of Climate Change*”, **Environmental Politics**, S.14(1), ss.42–63.

- CEMR - COUNCIL OF EUROPEAN MUNICIPALITIES AND REGIONS (2021), “*Territorial Governance, Powers and Reforms in Europe (TERRI Report)*”, **CEMR Kurumsal Web Sayfası**, https://terri.cemr.eu/images/CCRE_TERRI_Report_EN.pdf (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- DİNÇER, Özgün (2016), “*Sürdürülebilir Kentleşme Tartışmaları ve Kent Hakkı*”, **Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S.5(10), ss.73-84.
- KERN, Kristine ve BULKELEY, Harriet (2009), “*Cities, Europeanization and Multi-Level Governance: Governing Climate Change Through Transnational Municipal Networks*”, **Journal of Common Market Studies**, S.47(2), ss.309–332.
- OECD (2021), **Multi-dimensional Review of the Western Balkans: Assessing Opportunities and Constraints, OECD Development Pathways**, OECD Publishing, Paris.
- TAYANÇ, Mehmet (2022), “*Mekân ve Pandemi: Değişen Roller ve Dönüşen Evin Halleri*”, **Habitus Toplumbilim Dergisi**, S.3(3), ss.71-96.
- TUZCUOĞLU, Ferruh, AKMAN, Çiğdem ve AKMAN, Elvettin (2020), “*Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Uluslararası Faaliyetleri: Uluslararası Kuruluşlara Üyelikler Üzerinden Bir Değerlendirme*”, **Journal of Mehmet Akif Ersoy University Economics and Administrative Sciences Faculty**, S.7(Special Issue), ss.1211-1238.
- UCLG-MEWA (2022), “*UCLG-MEWA Strategic Plan 2022-2025*”, **UCLG-MEWA Kurumsal Web Sayfası**, <https://uclg-mewa.org/en/uclg-mewa-strategic-plan-2/> (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- UCLG-MEWA (2023), “*UCLG WORLD COUNCIL’23 HELD IN KONYA ON OCTOBER 26-28*”, **UCLG MEWA Kurumsal Web Sayfası**, <https://uclg-mewa.org/en/uclg-world-council23-held-in-konya-on-26-28-october/> (Erişim Tarihi: 08.03.2025).
- VAROL, Çiğdem, YALÇINER ERCOŞKUN, Özge ve GÜRER, Nilüfer (2011), “*Local Participatory Mechanisms and Collective Actions for Sustainable Urban Development in Turkey*”, **HABITAT International**, S.35(1), ss.9-16.

